

การประเมินศักยภาพและความต้องการของชุมชน
รองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดหนองคาย
THE ASSESSING POTENTIAL AND NEEDS OF THE COMMUNITY
SUPPORTING THE SPECIAL ECONOMIC ZONE
IN NONG KHAI PROVINCE

สมพงษ์ เกษานุช

Sompong Kesanuch

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi

ชั้นนภา นันแดง

Chuennapa Nundaeng

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดหนองคาย

NongKhai Shelter for Children and Families

พระมหาสมเด็จ อัดสาร

Phramaha Somdet Attasan

พระจันทงค์ ผมไผ

Phra Jumnonng Pompai

คิด วรุณดี

Kid Warudee

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University Nong Khai Campus.

E-mail : sompongek@gmail.com

Received February 7, 2021; Revised March 26, 2021; Accepted April 29, 2021

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพศักยภาพทั่วไปและความต้องการในการพัฒนา ศักยภาพของชุมชนในเขตเศรษฐกิจพิเศษพื้นที่จังหวัดหนองคาย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้แทนชุมชน จำนวน 483 คน ได้มาโดยวิธีการเลือก แบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) แบบสำรวจรายการ ประเภทเลือกตอบ (Check List) และ 2) แบบสอบถาม ประเภทมาตราส่วน ประเมินค่า (Rating Scale) มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.912 วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Description Method) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ

(Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ผลการวิจัยพบว่า ศักยภาพทั่วไปของชุมชนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 70.27) และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างชุมชนและผู้นำในชุมชน และด้านการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจและกลุ่มอาชีพในชุมชน และด้านโครงสร้างพื้นฐาน อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านประเพณีวัฒนธรรมและแหล่งท่องเที่ยว และอยู่ในระดับน้อย จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านสังคมและองค์กรทางสังคม โดยประชาชนในพื้นที่ที่มีความต้องการในการพัฒนาศักยภาพของชุมชนเพื่อรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$)

คำสำคัญ: ศักยภาพชุมชน, ความต้องการชุมชน, เขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดหนองคาย

Abstract

The objectives of this research are to study the general potential conditions and needs for community potential development in the special economic zone in Nong Khai province in the form of quantitative research. The sample group consisted of 483 representatives of the community, obtained by means of selective selection. The tools used in the research were divided into 2 categories: 1) a list of surveys or Check List and 2) Rating Scale Questionnaire had the confidence value. (Reliability) was 0.912. The obtained data was analyzed with descriptive statistics (Description Method): Frequency and Percentage, Mean and Standard Deviation with ready-made computer programs.

The results of the research were as follows: The general potential of communities in the Special Economic Zone in Nong Khai province in overall was at a high level (70.27%). Classifying by aspect, it was found that there was two aspects at the highest level, namely the community structure and community leaders and the management of the community; At a high level in 2 aspects namely the economy, the occupation in the community and infrastructure; At the moderate level was the tradition, culture and tourist attractions whereas social and social organization was at low level. In overall, the people in the area want to develop community capacity to support the Special Economic Zone in Nong Khai Province at a high level. ($\bar{X} = 3.96$)

Keywords: Community Potential, Community Needs,
The Special Economic Zone in NongKhai Province

บทนำ

ประเทศไทยได้กำหนดแนวทางการพัฒนาประเทศภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่เป็นกลไกขับเคลื่อนประเทศไปสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 ส่งผลให้เกิดการพัฒนาประเทศในหลายมิติ และหนึ่งในนั้นคือการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน ซึ่งถือเป็นแผนงานที่สำคัญของประเทศในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค สร้างความเป็นอยู่ที่ดีให้แก่ประชาชน และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและพื้นที่ชายแดนโดยใช้ประโยชน์จากโอกาสของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559 : 1-5) การกำหนดแผนการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษมีวัตถุประสงค์สำคัญให้เกิดการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาคโดยใช้โอกาสจากอาเซียน ลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ ยกยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน และเสริมสร้างความมั่นคงในพื้นที่บริเวณชายแดน รวมทั้งเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ, 2561 : 22) โดยช่วงแรกของการดำเนินงานเป็นการเตรียมความพร้อมในพื้นที่และกำหนดรูปแบบการพัฒนาที่เหมาะสม มีภาครัฐเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาให้เป็นไปตามเป้าหมายและอำนวยความสะดวกการลงทุนของภาคเอกชนในพื้นที่ชายแดนทั้ง 10 แห่ง เปิดโอกาสให้จังหวัดเป็นผู้จัดทำข้อเสนอการพัฒนาเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน ซึ่งครอบคลุมขอบเขตพื้นที่ที่จะพัฒนาเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคส่วนต่าง ๆ ในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559 : 6-8)

จังหวัดหนองคาย เป็นเมืองชายแดนลุ่มน้ำโขง มีอาณาเขตติดกับนครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ปัจจุบันถูกกำหนดให้เป็นหนึ่งในพื้นที่พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษรองรับการค้าระหว่างประเทศ และเป็นประตูตลาดการค้าอินโดจีน โดยคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ได้กำหนดให้พื้นที่ 2 อำเภอ 13 ตำบล คือ 1) อำเภอเมืองหนองคาย จำนวน 12 ตำบล และ 2) อำเภอสระใคร 1 ตำบล ของจังหวัดหนองคายเป็นพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559 : 11) จากนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษส่งผลให้จังหวัดหนองคาย ได้เร่งพัฒนาในทุกมิติ ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา เพื่อวางรากฐานรองรับการเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาเชิงพื้นที่ด้วยการกำหนดอุตสาหกรรมเป้าหมายที่สอดคล้องกับศักยภาพของจังหวัด จำนวน 6 อุตสาหกรรม ประกอบด้วย 1) อุตสาหกรรมการประมง และกิจการที่เกี่ยวข้อง

2) อุตสาหกรรมสิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม และเครื่องหนัง 3) การผลิตเครื่องเรือน 4) กิจการโลจิสติก 5) นิคมหรือเขตอุตสาหกรรม และ 6) กิจการสนับสนุนการท่องเที่ยว (เชียรช่วง กัลยาณมิตร และคณะ, 2558 : 48)

ภายใต้ทิศทางการพัฒนาดังกล่าว จังหวัดหนองคายมีการศึกษาผลกระทบและแนวทางการพัฒนาหลากหลายมิติเพื่อสร้างความมั่นคงในการพัฒนาไปสู่ความยั่งยืน มีจุดมุ่งหมายให้การพัฒนาเมืองชายแดนมีประสิทธิภาพ โดยการสร้างความร่วมมือจากหลายฝ่ายในการเสริมสร้างศักยภาพพื้นที่เพื่อรักษาผลประโยชน์และการอยู่ดีกินดีของประชาชนในพื้นที่ โดยเฉพาะเรื่องคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม เพราะเป็นจุดเชื่อมโยงสำคัญในการสร้างความสมดุลระหว่างความเจริญด้านเศรษฐกิจกับการปรับตัวทางสังคมของประชาชน (เชียรช่วง กัลยาณมิตร และคณะ, 2558 : 49)

ดังนั้น เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศประโยชน์ในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดหนองคาย คณะผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาศักยภาพทั่วไปและความต้องการของชุมชนรองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดหนองคาย เพื่อนำมาซึ่งข้อมูลในการประเมินความพร้อมและความต้องการสู่การกำหนดทิศทางพัฒนาชุมชนให้มีศักยภาพที่พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงเพิ่มความสามารถในการปรับตัวให้ชุมชนในพื้นที่มีเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาศักยภาพทั่วไปของชุมชนในเขตเศรษฐกิจพิเศษพื้นที่จังหวัดหนองคาย
2. เพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนาศักยภาพของชุมชนในเขตเศรษฐกิจพิเศษพื้นที่จังหวัดหนองคาย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ในการวิจัยครั้งนี้มีหน่วยในการวิเคราะห์ (Unit of Analysis) เป็นชุมชน/หมู่บ้าน ดังนั้น ประชากร คือ ชุมชนในเขตเศรษฐกิจพิเศษพื้นที่จังหวัดหนองคาย จำนวน 161 ชุมชน/หมู่บ้าน (สำนักงานสถิติจังหวัดหนองคาย, 2561)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้แทนชุมชน จำนวน 483 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากผู้ที่เป็นผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วย

ผู้ใหญ่บ้าน/ประธานชุมชน/รองประธานชุมชน/สมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้าน หรือสมาชิกชุมชน จากชุมชน 161 ชุมชน ๆ ละ 3 คน รวมเป็น 483 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้มีเครื่องมือ 2 ประเภท ได้แก่ 1) แบบสำรวจรายการ ประเภทเลือกตอบ (Check List) และ 2) แบบสอบถาม ประเภทมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทำการทดลองใช้ (Try-out) กับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการวิจัย จำนวน 30 คน แล้วจากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมั่นเป็นรายข้อ (Item Analysis) และหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับด้วย Cronbach's Alpha Coefficient ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.912

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และสภาพศักยภาพทั่วไปของชุมชน โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Description Method) ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

เนื่องจากการวัดระดับศักยภาพชุมชนยังไม่มีเครื่องมือที่สามารถวัดศักยภาพได้ครอบคลุมทุกมิติ ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้กำหนดช่วงคะแนนและแปลความหมายระดับศักยภาพชุมชนให้สอดคล้องกับบริบทของการวิจัยโดยประยุกต์ใช้เครื่องมือการวัดผลการพัฒนาชุมชนเข้มแข็งด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมตามหลักค่ากลาง (กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2559 : 7-10) กับหลักการกำหนดช่วงคะแนน 5 ระดับ (รังสรรค์ สิงห์เลิศ, 2551) ในการกำหนดช่วงคะแนนและแปลความหมายเพื่อวัดระดับศักยภาพชุมชน โดยกำหนดสูตรคำนวณ ดังนี้

$$= \frac{\text{ค่าร้อยละสูงสุด} - \text{ค่าร้อยละต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับชั้น}}$$

$$= \frac{100 - 0}{5}$$

$$= 20$$

ฉะนั้นในแต่ละช่องค่าร้อยละของระดับชั้น จะเท่ากับ 20% คิดเป็นเกณฑ์การแบ่งช่วงคะแนนในแต่ละระดับชั้นจากเกณฑ์ดังกล่าวได้นำมาสู่การกำหนดการแปลความหมาย ค่าร้อยละ (Percentage) เปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ดังนี้

ช่วงค่าเฉลี่ย	การแปลความหมาย
80.01 – 100.00	ชุมชนมีศักยภาพอยู่ในระดับมากที่สุด
60.01 – 80.00	ชุมชนมีศักยภาพอยู่ในระดับมาก
40.01 – 60.00	ชุมชนมีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง

20.01 – 40.00 ชุมชนมีศักยภาพอยู่ในระดับน้อย

0.00 – 20.00 ชุมชนมีศักยภาพอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.2 การวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาศักยภาพของชุมชนในเขตเศรษฐกิจพิเศษพื้นที่จังหวัดหนองคาย โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Description Method) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้นจำนวน 483 คน เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 74.33) และเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 25.67)

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อายุ ระหว่าง 41-50 ปี (ร้อยละ 32.71) รองลงมาคืออายุ ระหว่าง 51-60 ปี (ร้อยละ 23.19) ถัดมาคืออายุระหว่าง 31-40 ปี (ร้อยละ 19.05) ถัดมาคืออายุระหว่าง 20-30 ปี (ร้อยละ 11.39) ถัดมาคืออายุมากกว่า 60 ปี (ร้อยละ 7.04) และน้อยที่สุดคือมีอายุน้อยกว่า 20 ปี (ร้อยละ 6.63)

เมื่อจำแนกตามสถานภาพ พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส (ร้อยละ 81.99) รองลงมาคือมีสถานภาพโสด (ร้อยละ 11.59) และน้อยที่สุดคือมีสถานภาพหย่าร้าง (ร้อยละ 6.42)

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 30.02) รองลงมาคือมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) (ร้อยละ 23.19) ถัดมาคือมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) (ร้อยละ 15.11) ถัดมาคือมีการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) (ร้อยละ 11.18) ถัดมาคือมีการศึกษาระดับปริญญาโท (ร้อยละ 7.87) ถัดมาคือมีการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) (ร้อยละ 6.63) ถัดมาคือการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 5.80) และน้อยที่สุดคือมีการศึกษาระดับปริญญาเอก (ร้อยละ 0.21)

เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง/หน้าที่ในชุมชน พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นประธานชุมชน/ผู้ใหญ่บ้าน (ร้อยละ 21.33) รองลงมาคือสมาชิกชุมชน/หมู่บ้าน (ร้อยละ 20.08) ถัดมาคือคณะกรรมการชุมชน/หมู่บ้าน (ร้อยละ 19.67) ถัดมาคือรองประธานชุมชน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน (ร้อยละ 16.77) ถัดมาคือสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ร้อยละ 16.15) ถัดมาคือนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ร้อยละ 2.48) ถัดมาคือรองนายก/ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ร้อยละ 2.28) และน้อยที่สุดเป็นกำนัน (ร้อยละ 1.24)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพทั่วไปของชุมชนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดหนองคาย การวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพทั่วไปของชุมชนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดหนองคาย ทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยผลการวิเคราะห์มีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพทั่วไปของชุมชนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดหนองคาย โดยรวมและรายด้าน

(N = 483)

ศักยภาพทั่วไปของชุมชน	ค่าร้อยละ (%)	แปรรผล
1. ด้านโครงสร้างชุมชนและผู้นำในชุมชน	87.65	ระดับมากที่สุด
2. ด้านการบริหารจัดการ	82.68	ระดับมากที่สุด
3. ด้านสังคม/องค์กรทางสังคม	38.01	ระดับน้อย
4. ด้านประเพณีวัฒนธรรม/แหล่งท่องเที่ยว	57.52	ระดับปานกลาง
5. ด้านเศรษฐกิจ/กลุ่มอาชีพในชุมชน	78.19	ระดับมาก
6. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	77.55	ระดับมาก
โดยภาพรวม	70.27	ระดับมาก

จากตารางที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพทั่วไปของชุมชนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดหนองคาย โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 70.27) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างชุมชนและผู้นำในชุมชน (ร้อยละ 87.65) และด้านการบริหารจัดการ (ร้อยละ 82.68) อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจและกลุ่มอาชีพในชุมชน (ร้อยละ 78.19) และด้านโครงสร้างพื้นฐาน (ร้อยละ 77.55) อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านประเพณีวัฒนธรรมและแหล่งท่องเที่ยว (ร้อยละ 57.52) และอยู่ในระดับน้อย จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านสังคมและองค์กรทางสังคม (ร้อยละ 38.01) โดยแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

ด้านโครงสร้างชุมชน/ผู้นำในชุมชน โดยภาพรวมชุมชนมีศักยภาพอยู่ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 87.65) และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 4 ด้าน (ร้อยละ 100.00 ทั้ง 4 ด้าน) ได้แก่ 1) ชุมชนมีประธานชุมชน/ผู้ใหญ่บ้าน/คณะกรรมการชุมชน/คณะกรรมการหมู่บ้าน 2) ชุมชนมีอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)/แกนนำสุขภาพประจำครอบครัว (กสค.) 3) ชุมชนมีผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/สมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ 4) ชุมชนมีพระ/ผู้นำทางศาสนาในชุมชน และอยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ด้าน คือ 1) ชุมชนมีผู้นำกลุ่มแม่บ้าน/กลุ่มอาชีพ/กลุ่มวิสาหกิจชุมชน (ร้อยละ 77.85) และ 2) ชุมชนมีผู้นำท้องที่ในระดับตำบล/กำนัน/สารวัตรกำนัน/แพทย์ประจำตำบล (ร้อยละ 53.42) ตามลำดับ

ด้านการบริหารจัดการ โดยภาพรวมชุมชนมีศักยภาพอยู่ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 82.68) และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 5 ด้าน เรียงลำดับจากเปอร์เซ็นต์มากไปหาน้อย ดังนี้ ชุมชนมีการประชุมรวมกันในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ (ร้อยละ 99.59) ชุมชนมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน (ร้อยละ 98.34) ชุมชนมีกฎระเบียบ/ข้อตกลงร่วมกันของชุมชน (ร้อยละ 87.99) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ (ร้อยละ 85.51) ชุมชนมีการสร้างความร่วมมือในการบริหารกับองค์กร/หน่วยงานภายนอก (เครือข่ายการพัฒนาชุมชน) (ร้อยละ 80.12) และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ด้าน คือ ชุมชนมีการกำหนดแผนการพัฒนาชุมชนอย่างชัดเจน (ร้อยละ 44.51) ตามลำดับ

ด้านสังคมและองค์กรทางสังคม โดยภาพรวมชุมชนมีศักยภาพ อยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 38.01) และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ชุมชนมีวัด/ศาสนสถานในชุมชน (ร้อยละ 96.27) อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ชุมชนมีสถานศึกษา/โรงเรียน/วิทยาลัย/มหาวิทยาลัย (ร้อยละ 54.04) อยู่ในระดับต่ำ จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ชุมชนมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/อบต./เทศบาล/หน่วยงานราชการ/รัฐวิสาหกิจ ในพื้นที่ชุมชน (ร้อยละ 21.74) และอยู่ในระดับต่ำที่สุด จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ชุมชนมีโรงงานอุตสาหกรรม/บริษัทเอกชนขนาดใหญ่ ในชุมชน (ร้อยละ 10.56) และชุมชนมีหน่วยงานภาคประชาสังคม/มูลนิธิ/สภกรณ์ ในชุมชน (ร้อยละ 7.45) ตามลำดับ

ด้านประเพณีวัฒนธรรม/แหล่งท่องเที่ยว โดยภาพรวมชุมชนมีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 57.52) และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ชุมชนมีกิจกรรมประเพณีวัฒนธรรมตามหลักทางศาสนา/วันสำคัญทางศาสนา (ร้อยละ 99.79) ชุมชนมีกิจกรรมประเพณีวัฒนธรรมตามความเชื่อท้องถิ่น/ฮีตสิบสอง คองสิบสี่ (ร้อยละ 98.14) และชุมชนมีกิจกรรมตามที่ราชการกำหนด/วันเฉลิมพระชนมพรรษา ฯลฯ (ร้อยละ 95.65) อยู่ในระดับต่ำ จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ชุมชนมีแหล่งท่องเที่ยวทางศาสนาในชุมชน (ร้อยละ 33.54) และอยู่ในระดับต่ำที่สุด จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ชุมชนมีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ในชุมชน (ร้อยละ 9.94) และชุมชนมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในชุมชน (ร้อยละ 8.07) ตามลำดับ

ด้านเศรษฐกิจ/กลุ่มอาชีพในชุมชน โดยภาพรวมชุมชนมีศักยภาพ อยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 78.19) และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ชุมชนมีผู้ประกอบการธุรกิจร้านค้าพาณิชย์/ค้าขาย/ร้านขายของชำ (ร้อยละ 99.38) ชุมชนมีผู้ประกอบการอาชีพขายแรงงาน/ก่อสร้าง/ลูกจ้างรายวัน (ร้อยละ 99.38) ชุมชนมีผู้ประกอบการอาชีพข้าราชการ/หน่วยงานภาครัฐ (ร้อยละ 99.38) ชุมชนมีผู้ประกอบการอาชีพเกษตรกรรม/ปศุสัตว์(เลี้ยงสัตว์) (ร้อยละ 88.20) และชุมชนมีผู้ประกอบการอาชีพในภาคอุตสาหกรรม/โรงงาน/บริษัทเอกชน (ร้อยละ 88.20) อยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ชุมชนมีผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) (ร้อยละ 77.64)

ชุมชนมีผู้ประกอบการอาชีพบริการในชุมชน/ปั้มน้ำมัน/อู่ซ่อมรถ ฯลฯ (ร้อยละ 76.40) อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ชุมชนมีกลุ่มธุรกิจชุมชน/วิสาหกิจชุมชน/กลุ่มอาชีพฯ ในชุมชน (ร้อยละ 54.04) และอยู่ในระดับต่ำ จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ชุมชนมีผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว/บริษัททัวร์ (ร้อยละ 21.12) ตามลำดับ

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยภาพรวมชุมชนมีศักยภาพอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 77.55) และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ชุมชนมีระบบไฟฟ้าภายในหมู่บ้าน (ร้อยละ 100.00) ชุมชนมีระบบประปาภายในหมู่บ้าน (ร้อยละ 100.00) ชุมชนมีถนนคอนกรีต/ลาดยาง ภายในหมู่บ้าน และระหว่างหมู่บ้าน (ร้อยละ 100.00) และชุมชนมีระบบการขนส่งสาธารณะ/ผู้ประกอบการรถรับจ้างในชุมชน (ร้อยละ 90.06) และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ชุมชนมีศูนย์บริการอินเทอร์เน็ตประจำชุมชน (ร้อยละ 58.39) ชุมชนมีอ่างเก็บน้ำ/คลองส่งน้ำ/ลำห้วยภายในหมู่บ้าน (ร้อยละ 54.04) และชุมชนมีสวนสาธารณะ/สถานที่ออกกำลังกายสาธารณะ (ร้อยละ 40.37) ตามลำดับ

3. ผลการศึกษาความต้องการในการพัฒนาศักยภาพของชุมชนในเขตเศรษฐกิจพิเศษพื้นที่จังหวัดหนองคาย พบว่า ระดับความต้องการในการพัฒนาศักยภาพของชุมชนรองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้ง 12 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การพัฒนาการศึกษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ($\bar{X} = 4.16$) การพัฒนาระบบสาธารณสุขและส่งเสริมคุณภาพชีวิต ($\bar{X} = 4.15$) การพัฒนาการเมืองและการบริหารในชุมชน ($\bar{X} = 4.13$) การพัฒนาทางเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.94$) การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ($\bar{X} = 3.94$) การพัฒนาทักษะอาชีพที่จำเป็นเพื่อรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษ ($\bar{X} = 3.93$) การพัฒนาผู้นำชุมชนให้มีศักยภาพรองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ($\bar{X} = 3.91$) การเข้าถึงแหล่งทุนในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ($\bar{X} = 3.90$) การสนับสนุนในการพัฒนากลุ่มอาชีพจากหน่วยงานภาครัฐ ($\bar{X} = 3.88$) การพัฒนาปัจจัยสนับสนุนในการบริหารจัดการชุมชน เช่น องค์กรความรู้ด้านการวางแผนพัฒนาชุมชน ($\bar{X} = 3.87$) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้มีมาตรฐาน (เช่น ไฟฟ้า ถนน ประปา) ($\bar{X} = 3.87$) และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน ($\bar{X} = 3.86$) ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. ศักยภาพทั่วไปของชุมชนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดหนองคาย พบว่า ชุมชนมีศักยภาพโดยรวมในระดับมาก โดยเฉพาะด้านโครงสร้างชุมชน/ผู้นำในชุมชน และด้านการบริหารจัดการ ที่อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนศักยภาพด้านเศรษฐกิจและกลุ่มอาชีพในชุมชน และด้านโครงสร้างพื้นฐานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะชุมชนในพื้นที่พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดหนองคาย

เป็นพื้นที่บริเวณตัวเมืองและชานเมืองทำให้การพัฒนาในด้านต่าง ๆ ค่อนข้างมีความพร้อมและสมบูรณ์ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับ เชียร์ช่วง กัลยาณมิตร และคณะ (2558) ที่ได้ทำการศึกษาเขตพัฒนา เศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า จังหวัดหนองคายมีความสามารถในการแข่งขัน เนื่องจากจังหวัดหนองคายมีศักยภาพสำคัญ ได้แก่ การสร้างความเข้มแข็งของประชาชน ชุมชน และ สังคมการสร้างคุณค่า และยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร การสร้างการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมการสร้างอุตสาหกรรม การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว การสร้างความมั่นคงชายแดน และการพัฒนาคุณภาพระบบการให้บริการ ซึ่งทั้ง 6 ด้าน ครอบคลุม ทุกมิติของจังหวัดในการพัฒนาศักยภาพ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เตรียมความพร้อม สำหรับการลงทุนขนาดใหญ่ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้เป็นอย่างดี ส่วนศักยภาพด้านสังคมและองค์กร ทางสังคมอยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพสังคมเกิดความขัดแย้งในหลายมิติ ทั้งการมีความเห็น ต่างทางการเมือง ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ทำให้สภาพทางสังคมมีความอ่อนแอ (เกิดสภาวะ การป่วยทางสังคม) ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พัชรภรณ์ หลีกทอง (2560) ที่ทำการศึกษารื่อง สภาพปัญหาและแนวทางจัดการความขัดแย้งในชุมชนของคณะกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชน ตำบลหนองหาน อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า ความขัดแย้งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการ แย่งที่ดินทำกิน การแบ่งปันมรดกการลูก้าที่ดินทำกิน ความขัดแย้งทางการเมืองความสัมพันธ์ระหว่าง สมาชิกในครอบครัวการเล่นการพนันและปัญหาการแย่งน้ำเพื่อการเกษตรโดยระดับของ ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นมีทั้งในส่วนที่มีความรุนแรงค่อนข้างรุนแรงและไม่รุนแรง สาเหตุของความขัดแย้ง ส่วนใหญ่เกิดจากความไม่ลงตัวในผลประโยชน์และความขัดแย้งในด้านความคิดเห็น และผลของ ความขัดแย้งได้ส่งผลโดยตรงต่อความสัมพันธ์ของคู่กรณีที่เกิดความขัดแย้ง ส่วนผลการศึกษาแนวทาง ที่ใช้ในการจัดการความขัดแย้งในชุมชนของคณะกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชน ตำบลหนองหาน อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี พบว่าการใช้กระบวนการไกล่เกลี่ยจากผู้นำชุมชน หรือผู้ที่คนใน ชุมชนให้ความเคารพนับถือ เป็นกระบวนการที่ทำให้ปัญหาความขัดแย้งยุติธรรมได้อย่างรวดเร็ว อีกทั้งเมื่อพิจารณาองค์การทางสังคมในระดับชุมชน พบว่าหน่วยงานภาครัฐหรือองค์การทางสังคมในระดับ ชุมชนมีอยู่อย่างจำกัด โดยส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ตัวเมือง จึงทำให้ผลการศึกษาศักยภาพด้านสังคมและ องค์กรทางสังคมในระดับชุมชน อยู่ในระดับต่ำ

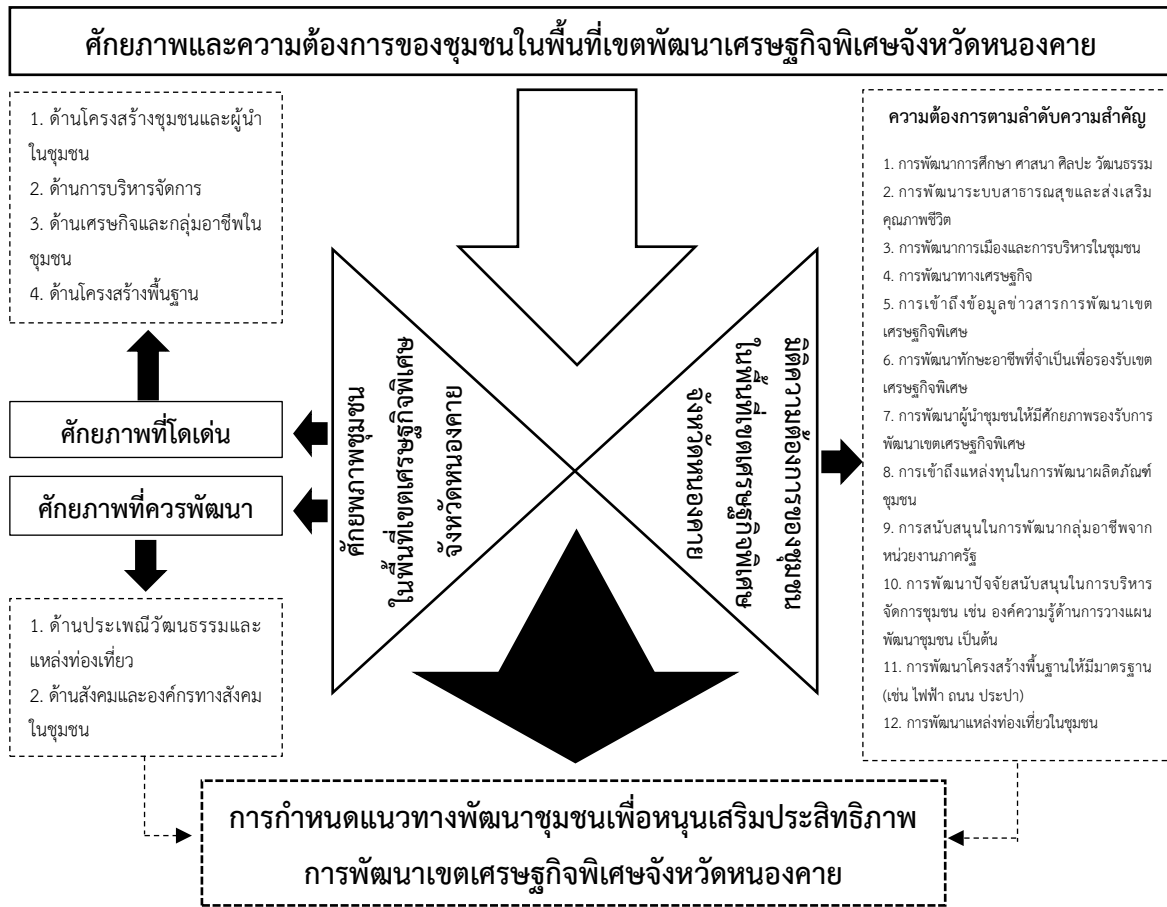
2. การศึกษาความต้องการในการพัฒนาศักยภาพของชุมชนในเขตเศรษฐกิจพิเศษพื้นที่ จังหวัดหนองคาย พบว่า ระดับความต้องการในการพัฒนาศักยภาพของชุมชนรองรับการพัฒนา เขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนโยบายการพัฒนา เขตเศรษฐกิจพิเศษส่งผลต่อการพัฒนาพื้นที่หลากหลายมิติ ดังนั้นชุมชนในฐานะเจ้าของพื้นที่จึงมีความ ตื่นตัวและพร้อมต่อการปรับตัวเพื่อพัฒนาศักยภาพของชุมชนให้สามารถสร้างรายได้เปรียบและเพิ่ม มูลค่าทางเศรษฐกิจแก่ชุมชนจากนโยบายการพัฒนาดังกล่าว โดยเมื่อพิจารณารายด้านจะพบว่า ชุมชนมี

ความต้องการในการพัฒนาการศึกษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การพัฒนาระบบสาธารณสุขและส่งเสริมคุณภาพชีวิต การพัฒนาการเมืองและการบริหารในชุมชน การพัฒนาทางเศรษฐกิจ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ การพัฒนาทักษะอาชีพที่จำเป็นเพื่อรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษ การพัฒนาผู้นำชุมชนให้มีศักยภาพรองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ การเข้าถึงแหล่งทุนในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน การสนับสนุนในการพัฒนากลุ่มอาชีพจากหน่วยงานภาครัฐ การพัฒนาปัจจัยสนับสนุนในการบริหารจัดการชุมชน เช่น องค์ความรู้ด้านการวางแผนพัฒนาชุมชน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้มีมาตรฐาน (เช่น ไฟฟ้า ถนน ประปา) และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน ซึ่งความต้องการดังกล่าวสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายเขตเศรษฐกิจพิเศษของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2559) ที่ได้กำหนดอุตสาหกรรมเป้าหมายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดหนองคาย จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ 1) อุตสาหกรรมการประมงและกิจการที่เกี่ยวข้อง 2) อุตสาหกรรมสิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม และเครื่องหนัง 3) การผลิตเครื่องเรือน 4) กิจการโลจิสติก 5) นิคมหรือเขตอุตสาหกรรม และ 6) กิจการสนับสนุนการท่องเที่ยว จะเห็นได้ว่าชุมชนมีความพร้อมในการพัฒนาตนเองเพื่อเสริมสร้างศักยภาพรองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดหนองคาย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปกรณ์ บุญล้อม (2560) ที่ศึกษาเรื่องการขานรับนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษของประชาชน อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างขานรับนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษค่อนข้างมากในภาพรวม โดยด้านเนื้อหา นโยบาย ประเด็นที่มีการขานรับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การกำหนดให้อำเภอคลองใหญ่ เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว การสร้างถนน 4 เลน สาย 318 ด้านกระบวนการนโยบาย ประเด็นที่มีการขานรับในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ บทบาทของผู้นำท้องถิ่น และท้องที่ในการดำเนินการตามนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษที่ผ่านมา กระบวนการทำประชาพิจารณ์ก่อนจะดำเนินโครงการต่าง ๆ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ปัจจัยที่มีผลต่อการขานรับนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ได้แก่ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ บทบาทของผู้นำในกระบวนการนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ การตอบสนองความต้องการของประชาชนในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ส่วนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณสุขโปกและการให้ความรู้ประชาชนเกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาการประเมินศักยภาพและความต้องการของชุมชนรองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดหนองคาย พบองค์ความรู้ที่สามารถสรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

แผนภาพที่ 1 แสดงองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากผลการวิจัย

จากแผนภาพที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ชุมชนในพื้นที่การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดหนองคาย มีศักยภาพที่โดดเด่น 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านโครงสร้างชุมชนและผู้นำในชุมชน 2) ด้านการบริหารจัดการ 3) ด้านเศรษฐกิจและกลุ่มอาชีพในชุมชน และ 4) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ส่วนศักยภาพที่ควรพัฒนาให้มีเข้มแข็ง 2 ด้าน คือ ด้านประเพณีวัฒนธรรมและแหล่งท่องเที่ยว และด้านสังคมและองค์กรทางสังคมในชุมชน เมื่อพิจารณาจากความต้องการของชุมชนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดหนองคาย พบว่าชุมชนให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การพัฒนาระบบสาธารณสุขและส่งเสริมคุณภาพชีวิต การพัฒนาการเมืองและการบริหารในชุมชน การพัฒนาทางเศรษฐกิจ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ การพัฒนาทักษะอาชีพที่จำเป็นเพื่อรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษ การพัฒนาผู้นำชุมชนให้มีศักยภาพรองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ การเข้าถึงแหล่งทุนในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน การสนับสนุนในการพัฒนากลุ่มอาชีพจากหน่วยงานภาครัฐ การพัฒนาปัจจัยสนับสนุนในการบริหารจัดการชุมชน เช่น องค์ความรู้ด้านการวางแผนพัฒนาชุมชน เป็นต้น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้มีมาตรฐาน (เช่น ไฟฟ้า ถนน ประปา) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน โดยสารสนเทศดังกล่าวเป็นประโยชน์

ต่อการกำหนดแนวทางพัฒนาชุมชนเพื่อหนุนเสริมประสิทธิภาพการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ
จังหวัดหนองคายให้มีประสิทธิภาพบนฐานแห่งการพัฒนาที่สมดุล อันจะก่อให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 หน่วยงานภาครัฐควรมีการลงพื้นที่สร้างความเข้าใจและให้ข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง
แก่ชุมชนและประชาชน เพื่อลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างรัฐกับชุมชน

1.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำผลการวิจัยเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อวางแผนพัฒนา
เขตเศรษฐกิจพิเศษโดยมุ่งเน้นการสร้างเสริมความเข้มแข็งตั้งแต่ระดับชุมชนฐานรากไปสู่การพัฒนา
อุตสาหกรรมเป้าหมายให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยการจัดทำแผนเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนในเขตเศรษฐกิจพิเศษแบบ
องค์รวม

2.2 ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนด้วย
กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่

เอกสารอ้างอิง

- กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2559). *คู่มือแนวทางการพัฒนาชุมชนเข้มแข็ง*. กรุงเทพมหานคร:
กระทรวงสาธารณสุข.
- เชียรช่วง กัลยาณมิตร, สุขาย ธนวเสถียร, ณรงค์ศักดิ์ บุลสุวรรณ, ศรัณย์พงศ์ ฟุ้งเกียรติ, เดชา นิตยณู
ภาพ, ธนกฤต หวังดำรงวงศ์, และอภิภู ธนการอรณลิน. (2558). *รายงานผลการศึกษาเรื่อง
เรื่องเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดหนองคาย*. หนองคาย: ที่ทำการปกครองจังหวัด
หนองคาย.
- ปกรณ บัญล้อม. (2560). *การขานรับนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษของประชาชน อำเภอคลอง
ใหญ่ จังหวัดตราด*. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). จันทบุรี:
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- พัชราภรณ์ หลีกทอง. (2560). *สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการความขัดแย้งในชุมชนของคณะกรรมการ
ศูนย์ยุติธรรมชุมชน ตำบลหนองหาน อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี*. (วิทยานิพนธ์
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รังสรรค์ สิงห์เลิศ. (2551). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). *เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน*. นนทบุรี: 21 เซ็นจูร์.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ. (2559). *เขตเศรษฐกิจพิเศษในประเทศไทย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ. (2561). *นโยบายเขตพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่.

สำนักงานสถิติจังหวัดหนองคาย. (2561). *รายงานสถิติจังหวัดหนองคาย ประจำปี พ.ศ. 2561*. หนองคาย: สำนักงานสถิติจังหวัดหนองคาย.